

CROSS-OVER TRAJECT

VISIE EN VORM

INHOUD

VISIE

De opleiding	4
De student	4
De begeleiding	5
Het atelier	5

VORM EN VERLOOP

Opleidingsduur en intensiteit	6
Studiemogelijkheden	6
Keuzemogelijkheden	6
Flexibel verloop	7
Leerlijn	8

VOORWAARDEN EN VERWACHTINGEN

Ervaring	9
Capaciteit	9
Intake	9
Inschrijven	10
Verwachtingen	10
Evaluatie	11

VISIE

De opleiding

Cross-Over Traject (kortweg COT) is een nieuwe artistieke opleiding voor volwassenen waarbij meerdere specifieke artistieke ateliers uit het opleidingsaanbod van de academie gecombineerd worden, op maat van het project dat de cursist wil realiseren. Het is dus vooral bedoeld voor studenten die hun gading niet vinden in één specifiek atelier om hun beeldend onderzoek ten volle te kunnen voeren. Zo krijgen zij de kans om hun inzichten verder uit te bouwen, te verdiepen en tegelijkertijd nieuwe kennis en vaardigheden te ontwikkelen.

De officiële benaming van deze opleiding luidt *Cross-over project*, maar de Stedelijke Kunstacademie van Tielt legt graag de nadruk op een individueel **artistiek parcours** dat de student doorheen de opleiding uitstippelt en bewandelt. Vandaar *traject*.

In de opleiding staan drie kernbegrippen centraal: ten eerste verwachten we van de cursist een **attitude** van openheid en gretigheid alsook een grote zelfredzaamheid. Een tweede focus ligt op het ontwikkelen van een **oeuvre**: doorheen de opleiding wordt de student begeleid bij het onderzoek naar wat het beeldend werk inhoudt en wordt er sterk ingezet op een bewustwording van een eigen artistiek proces. Tot slot vormt aandacht voor **presentatie** een derde belangrijke peiler doorheen de opleiding: er zal veel aandacht besteed worden aan hoe het werk zich kan tonen, zowel in de ruimte aan de hand van een doelgerichte opstelling, als aan de hand van documentatie en reproductie tot het communiceren over het eigen werk.

De student

Van een zogenaamde 'COT-student' wordt verwacht dat men een **autonome werkhethiek** gaat ontwikkelen. Er worden vanuit het atelier immers geen concrete lesopdrachten geformuleerd. Het uitgangspunt van een COT-opleiding is **interdisciplinair** denken en creëren zonder dat één medium het einddoel is. Dat leidt tot artistiek onderzoek waarin het **proces centraal** staat en tot werk dat duidelijk de brug slaat tussen de twee gekozen disciplines.

De COT-student meet zich een **attitude** van openheid en enthousiasme aan en toont een grote zelfredzaamheid: men neemt zelf initiatieven, plant en volgt een eigen lessenrooster, hanteert een autonome werkhethiek en communiceert spontaan met de docenten en mentor.

De begeleiding

De COT-student kan rekenen op zowel praktische, vaktechnische als inhoudelijke ondersteuning van de verschillende **atelierleerkrachten** van de gekozen specifieke ateliers, aangevuld met een intensieve persoonlijke begeleiding door een **mentor** die als spilfiguur waakt over het proces, theoretische omkadering biedt en helpt door nieuwe wegen aan te wijzen. De mentor helpt je na te denken over de relevantie van je artistieke praktijk en om daarover te communiceren. Hij organiseert bijeenkomsten met de COT-studenten en neemt initiatief tot het organiseren van museumbezoeken, atelierbezoeken, lezingen, workshops, enzovoort.

Het atelier

De COT-student kan enerzijds gebruik maken van de voorzieningen van de gekozen **specifieke ateliers** waar men te gast is. Anderzijds biedt de Stedelijke Kunstacademie de COT-studenten ook een eigen 'COT' aan, een **exclusieve atelierruimte** voor de cursisten van cross-over traject alwaar men een eigen werkplek toegewezen krijgt die ook buiten de reguliere lesmomenten van het lessenrooster voor hen toegankelijk is. Niettegenstaande de COT-student een individueel, solitair parcours bewandelt en zich op eigen houtje een weg zoekt doorheen de academie, vinden we het belangrijk dat men zich ook verbonden weet met de medestudenten van de opleiding en er zich een groepsdynamiek binnen dit atelier kan ontwikkelen. Vandaar dat er op gezette tijden bijeenkomsten georganiseerd zullen worden en dat de leden van dit atelier als groep kan deelnemen aan studiereizen, atelierbezoeken, lezingen, workshops en dergelijke. Het grotendeels individuele parcours van de COT-student proberen we zoveel mogelijk op te vangen tijdens groepsactiviteiten en gesprekken, zodat men voor elkaar een klankbord kan zijn en elkaar kan ondersteunen bij de uitdagingen die met deze opleiding gepaard gaan.

VORM EN VERLOOP

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de praktische en organisatorische krijtlijnen van de opleiding, alsook welke keuzevrijheden en dosering een COT-student zich doorheen de studies kan veroorloven.

Opleidingsduur en intensiteit

Een opleiding Cross-Over Traject telt maximaal **5 studie jaren** en kent een op jaarbasis gemiddelde intensiteit van **minstens 8 uur per week**. Wie echter een engagement van meer dan 8 uur per week wil aangaan of meer dan twee ateliers wil combineren (zie verder), kan uiteraard meer uren aanwezig zijn dan het vereiste minimum. Elke COT-student kan daarenboven tijdens de openingsuren van het secretariaat altijd gebruik maken van de eigen atelier ruimte om op zelfstandige basis te komen werken.

Na de vijfjarige opleiding cross-over traject kan ook nog een tweejarige opleiding **specialisatie cross-over traject** gevolgd worden.

Studiemogelijkheden

De opleiding Cross-over Traject is een volledig nieuwe optie die sinds september 2018 georganiseerd kan worden. Dit betekent dat in principe **iedereen met of zonder ervaring*** deze opleiding kan volgen. Het feit dat men reeds een volledige specifieke artistieke opleiding doorlopen heeft en hiervoor een getuigschrift heeft ontvangen, betekent geenszins dat de keuzemogelijkheden binnen cross-over traject beperkt zijn.

Bijvoorbeeld: een student heeft zowel de specifieke artistieke ateliers keramiekkunst als schilderkunst helemaal doorlopen en voor beide een certificaat ontvangen. Deze student kan vervolgens perfect een cross-over traject starten waarbij men keramiekkunst combineert met schilderkunst. In beide ateliers zal men dan opnieuw ingeschreven staan in het eerste opleidingsjaar.

Keuzemogelijkheden

De COT-student baseert zich wat betreft de combinatie van verschillende ateliers op het reguliere lessenrooster van de Stedelijke Kunstacademie van Tiel. Elk schooljaar publiceert de kunstacademie een lesaanbod per graad. De COT-student maakt op basis van het gegeven **lesaanbod van de 4° graad** combinaties tussen verschillende ateliers (minstens 2). Men kiest met andere woorden uit de beschikbare reguliere lesmomenten van de geprefereerde ateliers minstens 2 lesmomenten van 4 uur per week uit. Lesmomenten van verschillende atelier die simultaan doorgaan op dezelfde lesdag en tijdstip, kunnen met andere woorden niet gecombineerd worden.

De student kiest een combinatie van **minstens 2 specifieke ateliers** maar kan ook, indien dit noodzakelijk is voor het ten uitvoer brengen van het vooropgestelde project en men daar voldoende tijd en organisatietalent voor heeft, **ook meer dan 2 specifieke ateliers** combineren. Dit laatste gebeurt altijd in samenspraak met de mentor.

Flexibel verloop

Het is belangrijk te weten dat een gekozen combinatie van verschillende ateliers in het eerste opleidingsjaar niet vastligt voor de volgende leerjaren. Wanneer na één schooljaar bijvoorbeeld blijkt dat voor de uitvoering van het artistieke proces in het tweede leerjaar combinaties met andere disciplines nodig zijn, dan beschikt de COT-student over de **vrijheid om doorheen de opleiding zowel de combinaties als de intensiteit aan te passen**.

Bijvoorbeeld: iemand maakt bij de start van het eerste opleidingsjaar een combinatie van beeldhouwkunst, keramiek en schilderkunst. In het tweede opleidingsjaar blijkt enerzijds de combinatie van 3 ateliers te zwaar en anderzijds de nood te bestaan om digitale media in te zetten. De COT-student kan dan in het tweede jaar opteren om enkel beeldhouwkunst met digitale beeldende kunst te combineren. In het derde jaar kan men dan keramiek hernemen en beeldhouwkunst laten vallen.

Nog belangrijk om weten is dat de combinatie van specifieke ateliers waarbinnen men reeds de leerdoelen bereikt heeft en een certificaat ontvangen, kan maken. De opleiding Cross-over Traject is immers een volledig nieuwe optie. Dit betekent dat in principe **iedereen met of zonder ervaring** (zie hoofdstuk Voorwaarden en verwachtingen) deze opleiding kan volgen. Het feit dat men reeds een volledige specifieke artistieke opleiding doorlopen heeft en hiervoor een certificaat heeft ontvangen, betekent geenszins dat de keuzemogelijkheden binnen cross-over traject beperkt zijn. Men start binnen elke keuzeatelier opnieuw in het eerste opleidingsjaar.

Ook omgekeerd geldt dat wie voor wat betreft één van de keuzeateliers voorheen nog geen enkel leerjaar heeft gevolgd, de mogelijkheid om in een latere fase deze opleiding afzonderlijk te volgen blijft bestaan.

Bijvoorbeeld: iemand met voldoende zelfredzaamheid en een doordacht artistiek concept start zonder ervaring start een cross-over traject waarbij men de specifieke ateliers grafiekkunst en tekenkunst gedurende 1 of meerdere schooljaren combineert. Na enkele leerjaren of na afloop van de opleiding voelt men de noodzaak om een opleiding grafiekkunst te starten. Op dat moment kan deze student zich inschrijven in het eerste jaar grafiekkunst en deze opleiding 5 jaar volgen en nadien nog eens specialisatie grafiekkunst volgen. Daarna kan men voor tekenkunst kiezen en ook deze opleiding volledig doorlopen.

Leerlijn

Hieronder wordt bij wijze van voorbeeld een mogelijke leerlijn uitgestippeld. Het verloop van het traject is echter sterk afhankelijk van de individuele COT-student en varieert sterk per persoon.

- Leerjaar 1: **Kennismaking** met de ateliers en de atelierdocenten. Men leert aanvoelen hoe er in elk specifiek atelier gewerkt wordt, welke **basisvaardigheden** er ontwikkeld worden en hoe het eigen werk daarin tot stand kan komen. De COT-student leert langzamerhand de invloed van de verschillende ateliers zichtbaar maken in het werk en ontdekt er nieuwe beeldende mogelijkheden.
- De COT-student krijgt in het eerste opleidingsjaar nog **geen eigen atelierplek** toegewezen. Het accent ligt in deze fase van de studie op onderzoek in de specifieke ateliers, deelname aan initiatielessen en workshops aan de hand van dewelke de cursist een aantal basisvaardigheden en vaktechnische procédés aanleren.
- Leerjaar 2: De COT-student durft langzaam maar zeker nieuwe combinaties opzoeken. Dit kunnen interacties zijn tussen materialen, combinaties van verschillende technieken, diverse media samenbrengen aan de hand van presentatie, vanuit een concept. Kortom, het **eigen onderzoek** wordt nu echt concreet opgestart.
- De COT-student krijgt in het tweede opleidingsjaar nog **geen eigen atelierplek** toegewezen. Het accent ligt in deze fase van de studie op onderzoek in de specifieke ateliers, deelname aan initiatielessen en workshops aan de hand van dewelke de cursist een aantal basisvaardigheden en vaktechnische procédés aanleren.
- Leerjaar 3: In het derde opleidingsjaar worden bovenstaande vaardigheden en **interdisciplinair onderzoek verder uitgediept**. Er wordt aan de hand van **dialogo** met de mentor en groeps gesprekken meer aandacht besteed aan het kunnen en durven benoemen van jouw werkproces en conceptdefinitie.
- De COT-student krijgt in het derde opleidingsjaar een **eigen atelierplek** toegewezen. Het accent wordt in deze fase letterlijk en figuurlijk verplaatst van de specifieke ateliers naar de individuele werkplek van de cursist, het eigen oeuvre. De focus ligt vanaf nu vooral op de **ontwikkeling van het eigen werk** aan de hand van opgedane kennis en ervaring in de specifieke ateliers. Dit betekent uiteraard niet dat men geen begeleiding meer kan vragen aan de atelierdocenten.
- Leerjaar 4: In het voorlaatste leerjaar worden bovenstaande vaardigheden en interdisciplinair onderzoek verder uitgediept, alsook de **communicatie**/dialogo over het eigen werk en dat van de andere verder ontwikkeld. Een derde focus ligt dan op presentatie: hoe toont het werk zich?
- Leerjaar 5: In het laatste opleidingsjaar van de 4° graad cross-over traject wordt vooral aandacht besteed aan de **presentatie** van het werk, het dialogeren over het werk (mondeling, schriftelijk, andere) en wordt een accent gelegd op documentatie: hoe geef je een **portfolio** vorm? Welke reproducties van het werk weerhou je voor publicaties? Er worden ook masterclasses aangeboden waarbij **experten** (galeriehouders, boekhoudkundigen, juristen, restaurateurs, ...) toelichting komen geven omtrent praktische en financiële aandachtspunten die eigen zijn aan een professioneel artistiek parcours: hoe wordt werk verpakt, geconserveerd? Hoe taxeer je je werk in functie van verkoop of verzekering?

VOORWAARDEN EN VERWACHTINGEN

Ervaring

In principe kan elke volwassene een cross-over traject starten. Er is **geen vooropleiding of specifieke ervaring** vereist. Wat wel een belangrijke graadmeter is tijdens de intake-procedure (zie verder), is dat de vereiste basis van **zelfredzaamheid** aanwezig is en dat de keuze voor een cross-over traject boven een opleiding in één specifiek artistiek atelier voortvloeit uit een **noodzaak** tot interdisciplinair werken waarbij het **artistieke proces en verdiepend onderzoek** prevaleert.

Capaciteit

Het **aantal plaatsen** in het cross-over traject zijn **bepikt**. Afhankelijk van de capaciteit per specifiek atelier kunnen slechts een aantal COT-studenten een combinatie maken. De capaciteit wordt bepaald op basis van factoren zoals de oppervlakte van een atelier, beschikbare leermiddelen, maximum aantal cursisten per lesmoment en veiligheidsfactoren. Hieronder wordt een overzicht gegeven van het aantal plaatsen per specifiek atelier.

Specifiek artistiek atelier	Totaal aantal plaatsen	percentage COT-studenten	Aantal plaatsen COT-studenten
Architectuurkunst	20	35%	7
Beeldhouwkunst	30	25%	6
Digitale beeldende kunst	20	50%	10
Grafiekkunst	30	30%	9
Keramiekkunst	56	10%	6
Schilderkunst	55	10%	6
Tekenkunst	20	30%	6
			25

Intake

Elke COT-kandidaat krijgt tijdens een intake procedure een eerlijke kans om een projectvoorstel in te dienen en een keuze voor cross-over traject te verdedigen. Aan de hand van **gesprekken** met de mentor, de betrokken atelierdocenten en de directeur wordt nagegaan of een kandidaat baat heeft bij een opleiding cross-over traject dan wel dat de leervraag beter beantwoord kan worden in één specifiek artistiek atelier. Tijdens deze gesprekken wordt gepeld of men in zekere mate zelfredzaam kan werken, men over de

juiste ingesteldheid beschikt om het traject op een gedegen manier aan te vatten, in hoeverre de ambitie leeft om een eigen project te ontwikkelen aan de hand van verschillende media, of men een eigen lessenrooster kan inplannen en volgen, waar wenselijk kan participeren in de atelier-specifieke werking van de gekozen ateliers, enzovoort. Uiteindelijk ligt de verantwoordelijkheid grotendeels bij de student zelf. Hij of zij moet zich immers een eigen weg banen doorheen de vele mogelijkheden en beweegt grotendeels als een individu door de Kunstacademie. De uitdagingen die dit met zich meebrengt vallen niet te onderschatten.

Deze intakegesprekken vinden plaats in de **maand juni** en de **maand september**. We concentreren de intakegesprekken liefst zoveel mogelijk voorafgaand aan de start van het volgende schooljaar. Op die manier kunnen we zoveel mogelijk eerstejaars COT-studenten uitsluitel geven voor het nieuwe schooljaar start. Men kan dan meteen deelnemen aan de lessen en aan de hand van workshops en klassikale introducties technische basisvaardigheden ontwikkelen.

Inschrijven

Een kandidaat cross-over traject kan niet eenzijdig inschrijven voor deze opleiding. Kandidaten melden zich via kunstacademie@tielt.be en worden door onze administratie in rechtstreeks contact gebracht met de mentor cross-over traject. Hij zal een afspraak vastleggen voor een eerste intakegesprek. We dringen er bij kandidaten op aan om zich zoveel mogelijk **voor 1 juli** van elk schooljaar kenbaar te maken, zodat zoveel mogelijk toegelaten cursisten al op 1 september kunnen starten. Uiterlijk op **30 september** van elk schooljaar krijgt elke kandidaat uitsluitel of men al dan niet een opleiding cross-over traject kan starten.

Verwachtingen

De Stedelijke Kunstacademie van Tielt verwacht van een student Cross-Over Traject:

- dat wie in het eerste opleidingsjaar zit verplicht deelneemt aan lesopdrachten, workshops, initiaties vanuit de specifieke ateliers die tot doel hebben vaktechnische basisvaardigheden aan te leren en/of de cursist een atelier-eigen manier van kijken, redeneren en plannen te laten ondervinden;
- dat een oprecht engagement zich uitdrukt in gemiddeld 8 uur aanwezigheid per week, hetzij volledig in twee of meer specifieke ateliers, hetzij gebruik maakt van de individuele werktijd in het COT-atelier;
- dat wanneer men in het eerste of tweede opleidingsjaar zit minstens elke week werkzaam is in één van de keuzeateliers en op jaarbasis in elk van de keuzeateliers een bevredigend engagement is aangegaan;
- dat men minstens 1 keer per maand overleg pleegt met de mentor;
- dat men zoveel mogelijk nieuwe inzichten en artistieke ervaringen opdoet aan de hand van deelname aan workshops, lezingen, studiereizen, atelierbezoeken, interne groepstentoonstellingen, ... die vanuit de kunstacademie aan de studenten aangeboden worden;
- dat men zich een houding eigen maakt van openheid, gretigheid en zelfredzaamheid;
- dat men in staat is om een eigen planning te maken en die ook te volgen;
- dat men spontaan communiceert met alle betrokken begeleiders over het werkproces, verwachtingen en bezorgdheden.

Evaluatie

Net zoals alle andere cursisten in de 4° graad en specialisatie wordt ook de COT-student minstens **twee keer per schooljaar** geëvalueerd. De evaluatie gebeurt op basis van twee elementen: ten eerste is het **leerplan** van de kunstacademie. Er werd gekozen om te werken met het leerplan van OVSG-DenkBeeld. Het tweede afsprakenkader waarop de evaluatie gebaseerd is, is dit **document**. De verwachtingen en voorwaarden waaraan een COT-student moet voldoen, staan in deze brochure omschreven; de COT-student onderschrijft deze werkwijze bij het inschrijven aan deze academie.

De evaluatie gebeurt door de mentor. Hij voert tijdens het schooljaar onderzoek en staat in nauw overleg met de atelierdocenten die de COT-student in de specifieke ateliers begeleiden. Elke betrokken docent kan desgewenst een schriftelijke bijdrage leveren aan de evaluatiefiche van de COT-student. In elk geval zal de mentor als een soort eindredacteur een verslag opmaken dat een symbiose is van een **vaktechnische beoordeling** van het proces in de ateliers (hoofdzakelijk door de atelierdocenten), een **inhoudelijke evaluatie** en een **waardering van de attitude** van de cursist.

Tot slot nodigt de mentor ook twee maal per schooljaar een **extern jurylid** uit, die vanuit een onbevangen perspectief en vanuit het professionele artistieke veld reageert op de verbinding tussen product en proces, de stelselmatige ontwikkeling van een concept, de dialoog over het werk, het opbouwen van een referentiekader en de aandacht voor presentatie.